

กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษายุคพลิกผันเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา โรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*

Strategy School Administration in the Era of Disruption to Improve Educational Quality in Private Schools in the Northeastern Region

¹รัชนีวรรณ เจริญโชคmani และ สุธรรม ธรรมทัศนานนท์

¹Ratchaneewan Charoenchokmanee and Sutum Tummatasananon

วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตขอนแก่น

Graduate College of Management, Sripatum University Khon Kaen Campus, Thailand.

¹Corresponding Author's Email: chokmanee2008@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยและพัฒนานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับสร้างกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษายุคพลิกผันเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนเอกชน 311 คน โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาสภาพแวดล้อม ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนเอกชน 9 คน เลือกแบบเจาะจง 2) สร้างกลยุทธ์ฯ กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ 9 คน เลือกแบบเจาะจง 3) ทดลองใช้กลยุทธ์ฯ กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนเอกชน 10 คน โดยสมัครใจ และ 4) ประเมินกลยุทธ์ฯ โดยผู้บริหารโรงเรียนเอกชน 10 คน เลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ 1) แบบสอบถามสภาพปัจจุบันมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.87 แบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์มีความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.92 2) แบบสัมภาษณ์ 3) ประเด็นการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ 4) แบบสอบถามความเป็นไปได้ 5) แบบทดสอบ 6) แบบสอบถามพฤติกรรม 7) แบบสอบถามความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์ และ 8) แบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความต้องการจำเป็น และคะแนนสหสัมพันธ์

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน พบว่าสภาพปัจจุบัน อยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด และความต้องการจำเป็นลำดับที่ 1 วัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล 2) ผลการสร้างกลยุทธ์ ประกอบด้วย 2.1) วิสัยทัศน์ 2.2) พันธกิจ 2.3) เป้าประสงค์ 2.4) ประเด็นกลยุทธ์ 2.5) การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และ 2.6) การควบคุมกลยุทธ์ ผลการประเมินความเป็นไปได้มากที่สุด 3) กลุ่มเป้าหมายมีคะแนนพัฒนาการสหสัมพันธ์ 74.14 พัฒนาการสูงและพฤติกรรมหลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนา และ 4) ผลการประเมินกลยุทธ์มีความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์มากที่สุด และความพึงพอใจมากที่สุด

คำสำคัญ: กลยุทธ์; การบริหารสถานศึกษา; ยุคพลิกผัน; โรงเรียนเอกชน

Abstract

This research and development study aimed to 1) investigate foundational data for creating a management strategy for educational institutions in times of disruption to enhance the quality of education in private schools in Northeastern Thailand. The sample comprised 311 private school administrators selected through stratified random sampling, with an additional nine purposively selected administrators providing environmental data; 2) Develop the management strategy with input from nine purposively selected experts; 3) Pilot test the strategy with ten volunteer private school administrators; and 4) Evaluate the strategy with ten purposively selected private school administrators. Research instruments included questionnaires on current conditions (reliability = 0.87) and desired conditions (reliability = 0.92), interviews, points for connoisseurship seminar, feasibility questionnaires, tests, behavioral questionnaires, and questionnaires assessing propriety, utility, and satisfaction. Data analysis employed percentages, means, standard deviations, needs assessments, and relative development scores.

The findings revealed that 1) The current condition was at a moderate level, while the desired condition was at the highest level, with digital learning culture identified as the highest priority need; 2) The developed strategy comprised six components, namely vision, mission, objectives, strategic issues, strategy implementation, and strategy control, and was rated as highly feasible; 3) The pilot group achieved an average relative development score of 74.14, demonstrating high development, with post-development behaviors significantly higher than pre-development; and 4) The strategy was evaluated of high propriety, utility, and satisfactory by participants.

Keyword: Strategies; Schools Administration; Disruption Era; Private Schools

บทนำ

โลกยุคพลิกผัน (VUCA world) เป็นบริบทของโลกปัจจุบันที่เราทุกคนกำลังเผชิญอยู่ คำว่า VUCA world ย่อมาจาก ความผันผวน (volatility) ความไม่แน่นอน (uncertainty) ความสลับซับซ้อน (complexity) และความคลุมเครือ (ambiguity) วิทยาลัยกองทัพบกในประเทศสหรัฐอเมริกาเริ่มต้นใช้คำนี้เพื่ออธิบายความสำคัญของการปรับเปลี่ยนโครงสร้างองค์กรของกองทัพให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกที่มีความพลิกผัน (Whiteman, 1998) ต่อมาคำนี้ได้มีการนำมาใช้อย่างแพร่หลายในวงการธุรกิจเมื่อผู้บริหารต้องนำองค์กร และปรับตัวต่อตลาดที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างไม่แน่นอนมากขึ้น (Johansen, and Euchner, 2013) ต่อมานำมาอธิบายการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาโดยวิวัฒนาการของการเปลี่ยนแปลงผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศคอมพิวเตอร์และวิทยาการต่าง ๆ มากมายเหล่านี้เริ่มเข้ามามีบทบาทตั้งแต่ยุคปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งที่ 4 มีความก้าวหน้าของเทคโนโลยีเข้ามาเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินชีวิต ทั้งภาคธุรกิจ เศรษฐกิจ สังคม และการสื่อสาร ถึงแม้ว่าจะมีเทคโนโลยีมากมายเช่นไร แต่คนในยุคนี้ก็ยังไม่สามารถพยากรณ์สิ่งที่จะเกิดขึ้นได้ ควรเตรียมตัวให้พร้อมสำหรับอนาคตที่มีความไม่แน่นอนสำหรับโลกยุคปัจจุบัน ความเปลี่ยนแปลงเพื่อความอยู่รอดจึงเกิดขึ้นมีการปรับตัวเปลี่ยนแปลงเพื่ออยู่ให้ได้ซึ่งเป็นเรื่องหลักของการดำรงชีวิตอยู่ในโลกยุคสังคมพลิก

ผัน ในยุคที่ไม่มีการหยุดนิ่งเทคโนโลยีมีบทบาทและความซับซ้อนสูงนำสู่ความต้องการของมนุษย์ที่เปลี่ยนไปตามการเปลี่ยนแปลงของโลกมนุษย์มองหาความสะดวกง่ายและตอบสนองความต้องการที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น ในรูปแบบใหม่ของการดำเนินชีวิตในโลกดิจิทัล ทำให้ทุกวงการรวมถึงวงการการศึกษาต้องทบทวนเพื่อปรับตัวและเปลี่ยนกระบวนการสอนคนให้เป็นมนุษย์ที่มีความพร้อมทั้งสังคมยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง การศึกษาทุกระดับชั้นมีความจำเป็นต้องปรับตัวอย่างสูงโดยเฉพาะระดับการศึกษาที่ทำหน้าที่ป้อนกำลังคนสู่ตลาดเศรษฐกิจของประเทศหรือสร้างผู้ประกอบการในตลาดแรงงานจะเห็นได้จากอัตราการเติบโตทางภาคเศรษฐกิจของประเทศพิจารณาจากการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศต่อปีหรือ GDP Growth (Narmthongdee, 2015)

สถานศึกษาเป็นหน่วยงานระดับปฏิบัติที่สำคัญในการจัดการศึกษาทั้งนี้ต้องยึดหลักว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ดังนั้น กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ หลักของการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา คือ พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดให้มาตรฐานเป็นเครื่องสะท้อนคุณภาพการจัดการศึกษา สถานศึกษาจึงจำเป็นต้องกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการนำไปใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมกำกับ ดูแล การตรวจสอบ และการประเมินคุณภาพการศึกษา เพื่อประกันว่าผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ เต็มตามศักยภาพและตรงตามความต้องการ คุ่มค่า เสมอภาคและเป็นธรรม รวมทั้งเป็นไปตามความต้องการของชุมชน อัตลักษณ์ของท้องถิ่นและจุดเน้นของสถานศึกษา (Office of the Basic Education Commission, 2010) ประกอบด้วย มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Ministry of Education, 2017)

สภาพปัญหาของโรงเรียนเอกชน พบว่า รัฐบาลให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาเอกชนเช่นเดียวกับการจัดการศึกษาของรัฐ โดยได้กำหนดนโยบายเพื่อพัฒนาครูให้มีคุณภาพสูงขึ้น แต่แนวทางในการปฏิบัติจริงการพัฒนาครูให้มีคุณภาพตามนโยบายของรัฐมีแค่เพียงบางส่วนหรือบางโรงเรียนยังไม่ได้สนับสนุนให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐอย่างเหมาะสม จึงทำให้ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนเกิดความไม่พอใจต่องานที่ทำ ส่งผลให้ประสิทธิภาพการทำงานของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนลดน้อยลงและมุ่งที่จะเปลี่ยนงานส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางเรียนของนักเรียนกับทางด้านครูสภาได้กำหนดข้อบังคับในด้านมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครู พ.ศ. 2548 โดยครูจะต้องมีมาตรฐานทางด้านความรู้ในด้านต่าง ๆ อีกทั้งผู้บริหารโรงเรียนเอกชนต้องมีการบริหารจัดการที่สอดคล้องกับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไปโดยวิธีการบูรณาเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ (Office of the Private Education Commission, 2017)

จากปัญหาและความสำคัญของปัญหาการบริหารสถานศึกษายุคพลิกผัน ดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ผู้ที่มีบทบาทหน้าที่ในการบริหารสถานศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารสถานศึกษายุคพลิกผัน จึงต้องการแก้ปัญหาและการบริหารสถานศึกษายุคพลิกผันของโรงเรียนเอกชนให้มีกลยุทธ์ที่วิธีปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมสำหรับพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้วยนวัตกรรมการศึกษาที่มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับสร้างกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาคุณภาพดีเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. เพื่อสร้างกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาคุณภาพดีเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
3. เพื่อทดลองใช้กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาคุณภาพดีเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
4. เพื่อประเมินกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาคุณภาพดีเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) มีการดำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอนตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับสร้างกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาคุณภาพดีเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1.1 การศึกษาเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาคุณภาพดี (Thawikan, 2021; David, 2012; Adegoke, Munshi, and Fred, 2009) ประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ด้าน ดังนี้ 1) การมีวิสัยทัศน์ 2) วัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล และ 3) การพัฒนาบุคลากรดิจิทัล

1.2 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสถานศึกษาคุณภาพดีเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1) ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูหัวหน้ากลุ่มงานโรงเรียนเอกชนในสำนักงานศึกษาธิการภาค 12 จำนวน 277 โรงเรียน เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 277 คน และครูหัวหน้ากลุ่มงานจำนวน 1,108 คน รวม 1,385 คน

2) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 62 คน และครูหัวหน้ากลุ่มงาน จำนวน 249 คน รวม 311 คน โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random sampling)

1.3 การศึกษาสภาพแวดล้อมสำหรับสร้างกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาคุณภาพดีเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่ประสบความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาผ่านการประเมินคุณภาพภายนอก ปีงบประมาณ 2566-2567 ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา และหัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ จำนวน 3 โรงเรียน โรงเรียนละ 3 คน รวมกลุ่มผู้ให้ข้อมูล 9 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 1) แบบสอบถามสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์ แบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ มี 3 ด้าน 1) การมีวิสัยทัศน์ 2) วัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล 3) การพัฒนาบุคลากรดิจิทัลจำนวน 20 ข้อ ให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน เป็นอาจารย์ภาคิวิวิจัย อาจารย์ภาควิชาบริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลความสอดคล้อง อยู่ระหว่าง 0.80-1.00 แล้วนำไปทดลองเก็บข้อมูลจากกลุ่มที่มีคุณลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารสถานศึกษา และครูหัวหน้ากลุ่มงานในโรงเรียนเอกชนในจังหวัดขอนแก่น 30 คน จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา 15 คน ครูหัวหน้ากลุ่มงาน 15 คน พบว่า แบบสอบถามสภาพปัจจุบันมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.87 มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ อยู่ระหว่าง

0.57-0.88 แบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์มีความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.92 มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ อยู่ระหว่าง 0.58-0.89 และ 2) แบบสัมภาษณ์ ให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน เป็นอาจารย์ภาควิชาวิจัย อาจารย์ภาควิชาบริหาร การศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีค่าดัชนีความ สอดคล้อง อยู่ระหว่าง 0.80-1.00

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษายุคพลิกผันเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา โรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2.1 ยกร่างกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษายุคพลิกผันเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชนใน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัยเป็นผู้ร่างเองโดยใช้ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในขั้นตอนที่ 1

2.2 ตรวจสอบยืนยันและประเมินความเป็นไปได้ของกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษายุคพลิกผันเพื่ อยกระดับคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้วยวิธีการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ 9 คน ที่เป็นคณาจารย์ภาควิชาบริหารการศึกษา ผู้บริหาร การศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกสาขาวิชาการบริหารการศึกษา และมี ประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 10 ปี โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 1) ประเด็นการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ มี 6 ประเด็นหลักตามโครงสร้างของ องค์ประกอบของกลยุทธ์ ให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน เป็นอาจารย์ภาควิชาวิจัย อาจารย์ภาควิชาบริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีค่าความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (ค่า IOC) อยู่ในช่วงระหว่าง 0.80 – 1.00 และ 2) แบบสอบถามความเป็นไปได้ 6 ด้าน จำนวน 26 ข้อ เป็น แบบตรวจสอบรายการ (Check list) และแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน เป็น อาจารย์ภาควิชาวิจัย อาจารย์ภาควิชาบริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ใน การเก็บรวบรวมข้อมูลความสอดคล้อง อยู่ระหว่าง 0.80-1.00

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษายุคพลิกผันเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา โรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผู้วิจัยขอหนังสือจากวิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตขอนแก่น ถึงกลุ่มเป้าหมายเป็นผู้บริหาร 20 คน เพื่อเข้าร่วมพัฒนาตามกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษายุคพลิกผันเพื่ อยกระดับคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยดำเนินการ ฝึกอบรมด้วยการประชุมเชิงปฏิบัติการและนิเทศติดตามประเมินผลตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด

กลุ่มเป้าหมายได้แก่ ผู้บริหาร 20 คน ผู้วิจัยให้ตอบรับการพัฒนาตามแบบตอบรับโดยสมัครใจ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 1) แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจ มีลักษณะเป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ ให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน เป็นอาจารย์ภาควิชาวิจัย อาจารย์ภาควิชาบริหารการศึกษา และผู้บริหาร สถานศึกษา ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีค่าความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (ค่า IOC) อยู่ ในช่วงระหว่าง 0.80 – 1.00 นำไปทดลองใช้กับกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มเป้าหมาย มีค่าความเชื่อมั่น ของทดสอบ เท่ากับ 0.91 มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ อยู่ระหว่าง 0.55-0.86 ความยาก (p) เท่ากับ 0.28-0.70 และ 2) แบบสังเกตพฤติกรรม ตามประเด็นกลยุทธ์ กลยุทธ์หลักที่ 1 การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัลใน สถานศึกษา กลยุทธ์หลักที่ 2 การมีวิสัยทัศน์ยุคพลิกผัน กลยุทธ์หลักที่ 3 การเสริมสร้างคุณลักษณะครูและ บุคลากรยุคพลิกผัน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน เป็นอาจารย์ภาควิชาวิจัย อาจารย์ภาควิชาบริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีค่าความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (ค่า IOC) อยู่ในช่วงระหว่าง 0.80-1.00

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษายุคพลิกผันเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา โรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผู้วิจัยขอหนังสือจากวิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตขอนแก่น ถึงกลุ่มเป้าหมาย เพื่อเข้าร่วมพัฒนาตามกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษายุคพลิกผันเพื่อยกระดับคุณภาพ การศึกษาโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยดำเนินการฝึกอบรมและนิเทศ ติดตามประเมินผล

กลุ่มเป้าหมายเป็นผู้บริหาร 20 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) (ที่เข้ารับ การพัฒนาตามกลยุทธ์ฯ)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 1) แบบประเมินความเหมาะสม และความเป็นประโยชน์ จำนวน 10 ข้อ ตามโครงสร้างขององค์ประกอบกลยุทธ์ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ประเด็นกลยุทธ์ การนำกลยุทธ์ไป ปฏิบัติ และการควบคุมกลยุทธ์ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน เป็นอาจารย์ภาควิชาวิจัย อาจารย์ภาควิชาบริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีค่าความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (ค่า IOC) อยู่ในช่วงระหว่าง 0.80-1.00 และ 2) แบบสอบถามความพึงพอใจ จำนวน 10 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน เป็นอาจารย์ภาควิชาวิจัย อาจารย์ภาควิชาบริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีค่าความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (ค่า IOC) อยู่ในช่วงระหว่าง 0.80-1.00

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์การวิจัยที่ 1 เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการสร้างกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษา ยุคพลิกผันเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัย ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน โดยรวมรายด้าน

การบริหารสถานศึกษา ยุคพลิกผัน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI (I-D) D	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินงาน		
1. การมีวิสัยทัศน์	3.39	0.53	ปานกลาง	4.54	0.53	มากที่สุด	0.34	2
2. วัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล	3.23	0.52	ปานกลาง	4.58	0.52	มากที่สุด	0.42	1
3. การพัฒนาบุคลากรดิจิทัล	3.42	0.51	ปานกลาง	4.55	0.53	มากที่สุด	0.33	3
โดยรวม	3.35	0.52	ปานกลาง	4.56	0.53	มากที่สุด	0.36	

จากตาราง 1 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารสถานศึกษา ยุคพลิกผันเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยรวมรายด้าน สภาพ ปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.35$, S.D. = 0.52) สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.53) วิเคราะห์ลำดับความต้องการจำเป็นจากสูตรการคำนวณ (Wongwanich, 2007) ลำดับความต้องการจำเป็น เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 วัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล (PNI_{modified} = 0.42) ลำดับที่ 2 การมีวิสัยทัศน์ (PNI_{modified} = 0.34) และลำดับ ที่ 3 การพัฒนาบุคลากรดิจิทัล (PNI_{modified} = 0.33) ตามลำดับ และผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคามพบประเด็นสำคัญ ดังนี้ จุดแข็งเป็นการมีวิสัยทัศน์ เปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษา

ร่วมกันกำหนดทิศทางขององค์กรร่วมกัน จุดอ่อนเป็นวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัลบุคลากรบางส่วนยังขาดความชำนาญในการใช้เทคโนโลยี โอกาส คือมีการสื่อสารแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานและสถาบันการศึกษาต่าง ๆ เพื่อสร้างโอกาสให้บุคลากรได้พัฒนาตนเองสู่การเป็นบุคลากรดิจิทัลเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และภาวะคุกคาม คือ มีคู่แข่งในการดึงดูดความสนใจให้ผู้ปกครองนำนักเรียนไปเรียนในแห่งนั้น ๆ

วัตถุประสงค์การวิจัยที่ 2 เพื่อสร้างกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาคุณลักษณะเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการประเมินความเป็นไปได้ของกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาคุณลักษณะเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

รายการ	ความเหมาะสม			ผลการประเมิน
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	
1. วิสัยทัศน์	4.78	0.44	มากที่สุด	ผ่าน
2. พันธกิจ	4.67	0.49	มากที่สุด	ผ่าน
3. เป้าประสงค์	4.67	0.49	มากที่สุด	ผ่าน
4. ประเด็นกลยุทธ์	4.65	0.49	มากที่สุด	ผ่าน
5. การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ	4.63	0.50	มากที่สุด	ผ่าน
6. การควบคุมกลยุทธ์	4.71	0.47	มากที่สุด	ผ่าน
โดยรวม	4.68	0.48	มากที่สุด	ผ่าน

จากตาราง 2 ผลการประเมินความเป็นไปได้ของกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาคุณลักษณะเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.48) และมีความเป็นไปได้หรือผ่านทุกองค์ประกอบเมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกองค์ประกอบ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ วิสัยทัศน์ ($\bar{X} = 4.78$, S.D. = 0.44) รองลงมาคือการควบคุมกลยุทธ์ ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = 0.47) และรองลงมาคือพันธกิจ ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.49) ตามลำดับ

วัตถุประสงค์การวิจัยที่ 3 เพื่อทดลองใช้กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาคุณลักษณะเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า

3.1 กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ มีคะแนนพัฒนาการโดยรวมอยู่ในระดับสูง ร้อยละ 74.14 ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมินทุกคน

3.2 ผลการสังเกตพฤติกรรมการพัฒนาตามกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาคุณลักษณะเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ก่อนและหลังการพัฒนา โดยรวมรายด้าน ก่อนการพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.66$, S.D. = 0.50) และหลังการพัฒนาอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.50) สรุปได้ว่า ระดับพฤติกรรมหลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนา และผ่านเกณฑ์ เมื่อนำไปสู่การบริหารสถานศึกษาพบว่าคุณภาพการศึกษาตามการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ในมาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน ของสถานศึกษาที่ทดลองใช้มีผลการประเมินอยู่ในระดับดีเลิศ ถือว่าการศึกษาในสถานศึกษามีคุณภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัยที่ 4 เพื่อประเมินกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาคุณพลิกผันเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า

4.1 ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์ของกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาคุณพลิกผันเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่าด้านความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.51) ด้านความเป็นประโยชน์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.50)

4.2 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาคุณพลิกผันเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่าอยู่ในระดับที่สุด ($\bar{X} = 4.69$, S.D. = 0.50)

องค์ความรู้ใหม่

ผู้วิจัยขอสรุปองค์ความรู้จากวิจัยเป็นโมเดลกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาคุณพลิกผันเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังนี้

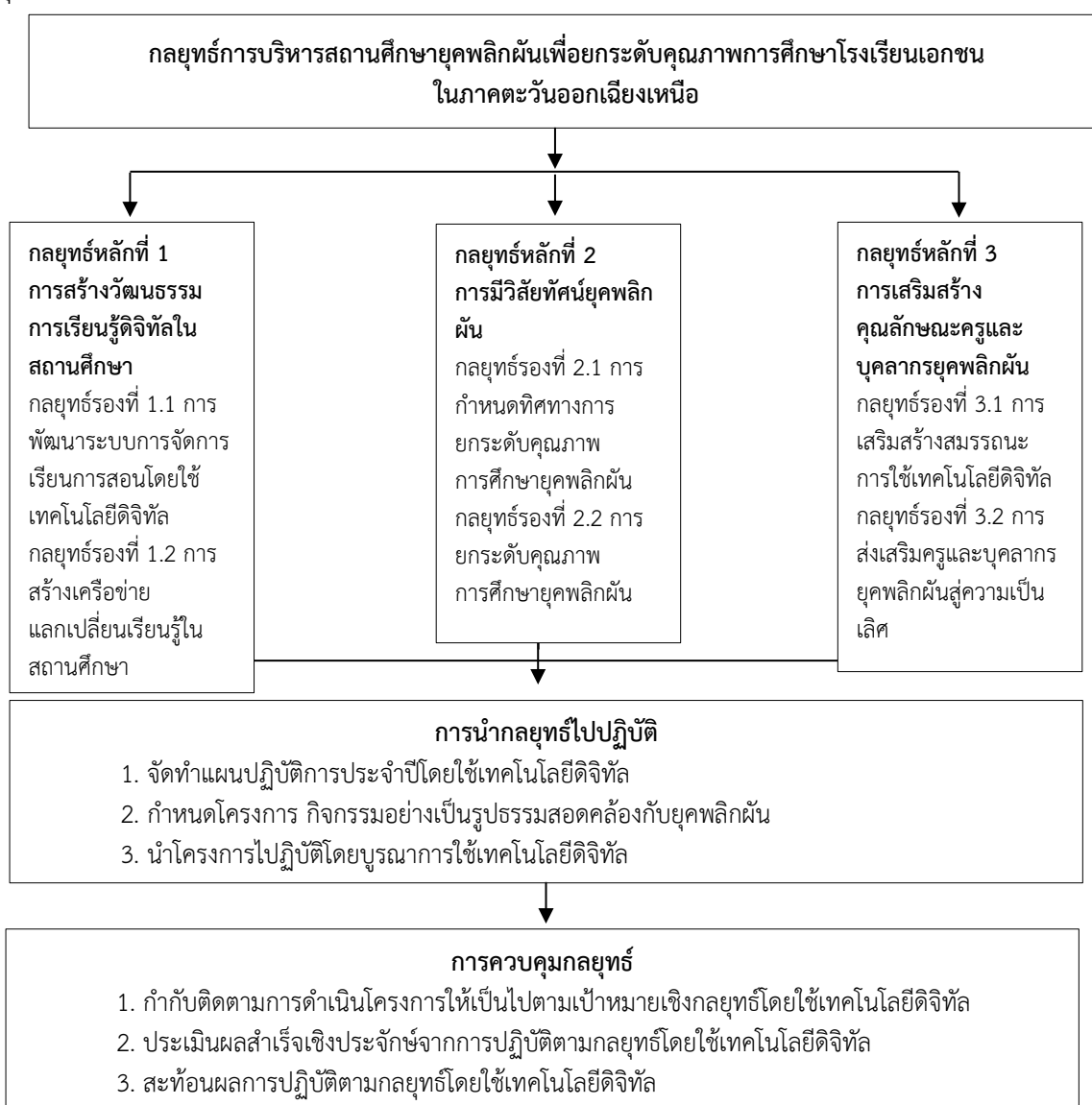

Figure 1: The New Body of Knowledge

จากภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยในการพัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาคุณพลิกผันเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า มีองค์ประกอบสำคัญ 6 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) วิสัยทัศน์ 2) พันธกิจ 3) เป้าประสงค์ 4) ประเด็นกลยุทธ์ ประกอบด้วย กลยุทธ์หลักที่ 2 การมีวิสัยทัศน์คุณพลิกผัน กลยุทธ์รองที่ 2.1 การกำหนดทิศทางการยกระดับคุณภาพการศึกษาคุณพลิกผัน กลยุทธ์รองที่ 2.2 การยกระดับคุณภาพการศึกษาคุณพลิกผัน กลยุทธ์หลักที่ 3 การเสริมสร้างคุณลักษณะครูและบุคลากรคุณพลิกผัน กลยุทธ์รองที่ 3.1 การเสริมสร้างสมรรถนะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล กลยุทธ์รองที่ 3.2 การส่งเสริมครูและบุคลากรคุณพลิกผันสู่ความเป็นเลิศ กลยุทธ์หลักที่ 1 การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัลในสถานศึกษา กลยุทธ์รองที่ 1.1 การพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล กลยุทธ์รองที่ 1.2 การสร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในสถานศึกษา 5) การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ ประกอบด้วย 5.1) จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล 5.2) กำหนดโครงการ กิจกรรมอย่างเป็นรูปธรรมสอดคล้องกับคุณพลิกผัน 5.3) นำโครงการไปปฏิบัติโดยบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และ 6) การควบคุมกลยุทธ์ ประกอบด้วย 6.1) กำกับติดตามการดำเนินโครงการให้เป็นไปตามเป้าหมายเชิงกลยุทธ์โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล 6.2) ประเมินผลสำเร็จเชิงประจักษ์จากการปฏิบัติตามกลยุทธ์โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล 6.3) สะท้อนผลการปฏิบัติตามกลยุทธ์โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลผลการประเมินความเป็นไปได้มากที่สุด เป็นนวัตกรรมในการบริหารสถานศึกษาคุณพลิกผันเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาคุณพลิกผันเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อภิปรายผล ได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับสร้างกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาคุณพลิกผันเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อภิปรายผลดังนี้

1.1 สภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ของนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง พบประเด็นสำคัญคือ วัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้วิจัยได้สังเคราะห์เอกสารเพื่อหาความถี่ขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้ผ่านการตรวจสอบยืนยันจากผู้ทรงคุณวุฒิ และผ่านการตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามโดยผู้เชี่ยวชาญ นำไปเก็บรวบรวมข้อมูลทำให้ทราบถึงระดับการบริหารในปัจจุบันที่อยู่ในระดับปานกลาง ต้องได้รับการพัฒนาให้มีการดำเนินการที่สูงขึ้น ดังที่ Office of the Private Education Commission (2017) นำเสนอว่า สภาพปัญหาของโรงเรียนเอกชนพบว่า รัฐบาลให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาเอกชนเช่นเดียวกับการจัดการศึกษาของรัฐ โดยได้กำหนดนโยบายเพื่อพัฒนาครูให้มีคุณภาพสูงขึ้น แต่แนวทางในการปฏิบัติจริงการพัฒนาครูให้มีคุณภาพตามนโยบายของรัฐมีแค่เพียงบางส่วนหรือบางโรงเรียนยังไม่ได้สนับสนุนให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐอย่างเหมาะสม จึงทำให้ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนเกิดความไม่พอใจต่องานที่ทำ ส่งผลให้การทำงานของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนลดน้อยลงและมุ่งที่จะเปลี่ยนงานส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางเรียนของนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Chinapeng (2022) ได้วิจัยเรื่อง กลยุทธ์การเสริมสร้างความเป็นพลเมืองดิจิทัลของนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.2 สภาพที่พึงประสงค์ของกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาคุณพลิกผันเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้วิจัยได้

ศึกษาสภาพที่พึงประสงค์จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด และพบว่าวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล มีสภาพที่พึงประสงค์สูงสุด ในภาพรวมเมื่อเทียบกับสภาพปัจจุบันมีความต่างกัน แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนมีความต้องการพัฒนาการบริหารสถานศึกษายุคพลิกผันเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชนเพื่อให้เกิดคุณภาพต่อการศึกษามากยิ่งขึ้น ดังที่ Chaemchoi (2019) นำเสนอว่า การบริหารสถานศึกษาในยุคพลิกผันจึงเป็นการบริหารสถานศึกษาแห่งนวัตกรรมซึ่งเป็นการนำความรู้ทักษะและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของครูและบุคลากรมาผสมผสานกับความสามารถทางด้านการบริหารจัดการอย่างมีกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้สามารถบรรลุเป้าหมายของผู้เรียนที่มีความหลากหลายและสอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียน จนปรากฏผลเป็นรูปธรรมชัดเจนได้ สอดคล้องกับ Thaewsopa (2019) ที่ศึกษากลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามวิธีการลิน ชิกซ์ ชิกมา สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารตามวิธีการลิน ชิกซ์ ชิกมา มี ผลการวิจัยพบว่า การกำหนดปัญหาและการควบคุมระบบ เป็นจุดอ่อน

1.3 ลำดับความต้องการจำเป็นของกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษายุคพลิกผันเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ลำดับที่ 1 วัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล แสดงให้เห็นว่าสภาพปัจจุบันต่ำจึงมีความต้องการในสภาพที่พึงประสงค์สูง และความต้องการจำเป็นจึงอยู่ในลำดับที่ 1 และผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและภาวะคุกคามพบประเด็นสำคัญ ดังนี้ จุดแข็งเป็นการมีวิสัยทัศน์เปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษาร่วมกันกำหนดทิศทางขององค์กรร่วมกัน จุดอ่อนเป็นวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัลบุคลากรบางส่วนยังขาดความชำนาญในการใช้เทคโนโลยี โอกาส คือมีการสื่อสารแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานและสถาบันการศึกษาต่าง ๆ เพื่อสร้างโอกาสให้บุคลากรได้พัฒนาตนเองสู่การเป็นบุคลากรดิจิทัลเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และภาวะคุกคาม คือ มีคู่แข่งในการดึงดูดความสนใจให้ผู้ปกครองนำนักเรียนไปเรียนในแห่งนั้น ๆ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ นำมาวิเคราะห์ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นพบว่า วัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล มีความต้องการจำเป็นสูงมาก แสดงให้เห็นว่า วัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัลเป็นองค์ประกอบสำคัญในการบริหารสถานศึกษายุคพลิกผันให้ประสบผลสำเร็จ ดังที่ Wansri (2021) นำเสนอว่า การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมอย่างรวดเร็วและรุนแรงส่งผลต่อเศรษฐกิจ สังคมรวมทั้งการจัดการศึกษาให้ต้องปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการ วิธีการปฏิบัติงาน ซึ่งมีความสำคัญส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายขององค์กร การคิดค้นหาวิธีการใหม่ ๆ หรือรูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่เหมาะสมเพื่อให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ย่อมส่งผลเชิงบวกต่อความสำเร็จขององค์กร สอดคล้องกับ Wanjiw (2019) กลยุทธ์การส่งเสริมการยกระดับคุณภาพการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็กของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ด้านการระดมทรัพยากร มีดัชนีความต้องการจำเป็นมากที่สุด

2. ผลการสร้างกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษายุคพลิกผันเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) วิสัยทัศน์ 2) พันธกิจ 3) เป้าประสงค์ 4) ประเด็นกลยุทธ์ ประกอบด้วย กลยุทธ์หลักที่ 1 การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัลในสถานศึกษา กลยุทธ์หลักที่ 2 การมีวิสัยทัศน์ยุคพลิกผัน กลยุทธ์หลักที่ 3 การเสริมสร้างคุณลักษณะครูและบุคลากรยุคพลิกผัน 5) การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และ 6) การควบคุมกลยุทธ์ ผลการประเมินความเป็นไปได้มากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีคุณภาพสอดคล้องกับบริบทและความเป็นจริงมากที่สุด นำมาสร้างกลยุทธ์ผ่านการตรวจสอบยืนยันและประเมินความเป็นไปได้ตามกระบวนการของการสร้างนวัตกรรม เพื่อนำนวัตกรรมกลยุทธ์ดังกล่าวมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ดังที่ Fidler (2002) นำเสนอไว้ว่า ขั้นตอนการบริหารเชิงกลยุทธ์

ประกอบด้วย 1) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม 2) การกำหนดทิศทางขององค์การ 3) การกำหนดกลยุทธ์ 4) การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และ 5) การควบคุมกลยุทธ์ สอดคล้องกับ Siphai (2021) ที่ศึกษาการพัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ประกอบด้วย 7 กลยุทธ์หลัก 14 กลยุทธ์รอง และ 59 วิธีปฏิบัติ ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด

3. ผลการทดลองใช้กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาคุณพลิกผันเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อภิปรายผลดังนี้

กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์โดยรวม 74.14 พัฒนาการสูงมาก และมีระดับพฤติกรรมหลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนา ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้วิจัยได้สร้างกลยุทธ์ที่มาจากข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพตามสภาพความเป็นจริง เมื่อได้นวัตกรรมกลยุทธ์ที่ผ่านการตรวจสอบยืนยันและประเมินความเป็นไปได้แล้วมาทดลองใช้ สถานการณ์จริงเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ ทักษะ และตรวจสอบความพึงพอใจว่าประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด ดังที่ Charoenwongsak (2007) ได้เสนอว่า กฎแห่งความสำเร็จประการหนึ่งของภาวะผู้นำคือความสามารถในการกล้านำความเปลี่ยนแปลงและความสามารถในการกล้าเผชิญกับความท้าทายด้วยวิธีการใหม่ ๆ เพื่อให้เป้าหมายที่วางไว้บรรลุผลสำเร็จ สร้างสรรค์ สอดคล้องกับ Szyliowicz, and Green (2019) การวางกลยุทธ์เพื่อสร้างแนวการสอนใหม่แนวสร้างสรรค์สื่อการสอนแบบทีวีเรียลิตี พบว่ากลยุทธ์ที่ดีมีการบูรณาการทางวิชาการกับสื่อเทคโนโลยีการออกแบบกลยุทธ์ที่เน้นความท้าทายสร้างความสนใจ นำสื่อการสอนแบบทีวีเรียลิตีเป็นการมีส่วนร่วมของผู้เรียนทำให้จดจำ สนุกสนานในการเรียน มีการแข่งขัน กลยุทธ์ที่กระตุ้นการสร้างสรรค์ทางความคิดของผู้เรียนส่งผลให้ผู้เรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้น แสดงให้เห็นว่ากลยุทธ์แนวสร้างสรรค์การบูรณาการสื่อการสอนกับเนื้อหาวิธีรูปแบบการสอนแบบทีวีเรียลิตี เป็นวิธีการสอนรูปแบบใหม่สามารถนำไปใช้ได้อย่างประสบความสำเร็จโดยวัดจากปฏิกิริยาและผลการเรียนเป็นตัวบ่งชี้ที่แสดงถึงคุณค่าและความสำเร็จของประสิทธิภาพการสอน

4. ผลการประเมินกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาคุณพลิกผันเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อภิปรายผลได้ดังนี้

4.1 ผลการประเมินด้านความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์ของกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาคุณพลิกผันเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้วิจัยได้ยกร่างกลยุทธ์ผ่านการตรวจสอบยืนยันและประเมินความเป็นไปได้ นำมาใช้ในสถานการณ์จริงมีการประเมินความรู้ความเข้าใจ ทักษะจากการสังเกตพฤติกรรม และความพึงพอใจจากการใช้กลยุทธ์ เพื่อดูประสิทธิภาพที่เกิดจากการทดลองใช้นวัตกรรม ดังที่ Chandu, and Chandu (2020) เสนอว่าการเปลี่ยนแปลงแบบพลิกผัน (Disruption world) ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ มากมายอย่างไม่คาดคิด เช่น การเกิดโรคระบาดโควิด-19 (COVID-19) ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงที่มีผลกระทบต่อสังคมอย่างมาก การเปลี่ยนแปลงของสถานะเศรษฐกิจและสังคม ในยุคโลกแห่งการพลิกผัน สอดคล้องกับ Yaakob, Musa, Habibi, and Othman (2019) การบริหารกลยุทธ์และแผนกลยุทธ์ในโรงเรียนเทคโนโลยีสารสนเทศ กับความคุ้มค่า พบว่าการวางแผนกลยุทธ์ในสถานศึกษามีความสำคัญต่อการวางระบบงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เหมาะสมกับสถานศึกษาช่วยในการจัดระบบโครงสร้างการปฏิบัติงาน ตรงตามเป้าประสงค์ สร้างความรวดเร็วชัดเจนด้านข้อมูลต่างๆ และยังปรับการมีวิสัยทัศน์ต่อองค์กร วัฒนธรรมองค์กร มีความก้าวหน้าในการบริหารจัดการ สร้างความมีคุณค่าในองค์กร

4.2 ผลการประเมินระดับความพึงพอใจต่อกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาคุณพลิกผันเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่า

ผู้วิจัยได้นำกลยุทธ์ ลงสู่การปฏิบัติในสถานจริง มีการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจจากวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถ และมีการนิเทศติดตามแบบมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่องส่งผลให้การพัฒนาเป็นไปในทางที่พึงประสงค์จึงส่งผลให้มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ถือว่ามีความพึงพอใจ ดังที่ Panyawaranan, Pannoy, and Olaphiriyakun. (2011) ได้เสนอว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคพลิกผันจึงต้องมุ่งค้นหาสิ่งใหม่ที่ดีกว่าอยู่เสมอ สร้างความท้าทายและมองหาวิธีการบรรลุความท้าทายใหม่ โดยอาศัยฐานการเรียนรู้จากประสบการณ์ไม่ทอดทิ้งหรือกลัวความผิดพลาดล้มเหลวและตัดสินใจบนพื้นฐานของข้อมูลและการมีส่วนร่วมของเพื่อนร่วมงาน สอดคล้องกับ Moldovan (2012) การบูรณาการการบริหารเชิงกลยุทธ์และการประกันคุณภาพในการศึกษา พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพในการบริหารโดยรวมกับการจัดการกลยุทธ์มีความสัมพันธ์กันในการวางแผนกรอบการกำหนดกลยุทธ์การประกันคุณภาพทางการศึกษาสอดคล้องกับการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์รวมทั้งตัวบ่งชี้ประสิทธิภาพของ ARACIS มีความสอดคล้องกันสามารถนำไปบูรณาการร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุป

จากการดำเนินการวิจัย สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ลำดับความต้องการจำเป็น เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 วัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล ลำดับที่ 2 การมีวิสัยทัศน์ และลำดับที่ 3 การพัฒนาบุคลากรดิจิทัล ตามลำดับ ผลการสร้างกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษายุคพลิกผันเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) วิสัยทัศน์ 2) พันธกิจ 3) เป้าประสงค์ 4) ประเด็นกลยุทธ์ ประกอบด้วย กลยุทธ์หลักที่ 1 การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัลในสถานศึกษา กลยุทธ์หลักที่ 2 การมีวิสัยทัศน์ยุคพลิกผัน กลยุทธ์หลักที่ 3 การเสริมสร้างคุณลักษณะครูและบุคลากรยุคพลิกผัน 5) การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และ 6) การควบคุมกลยุทธ์ ผลการประเมินความเป็นไปได้มากที่สุด กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์โดยรวม 74.12 พัฒนาการสูงมาก และมีระดับพฤติกรรมหลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนา ผลการประเมินด้านความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์ของกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษายุคพลิกผันเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการประเมินระดับความพึงพอใจต่อกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษายุคพลิกผันเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารสถานศึกษายุคพลิกผันเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า วัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด และเมื่อนำมาจัดลำดับความต้องการจำเป็นปรากฏว่ามีความต้องการจำเป็นอยู่อันดับ 1 แสดงให้เห็นว่า วัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัลการบริหารสถานศึกษายุคพลิกผันเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นกระบวนการสำคัญที่จะช่วยพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ดังนั้น ผู้บริหารการศึกษาในระดับสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน และระดับสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ควรมีการกำหนดนโยบายและขับเคลื่อนการบริหารสถานศึกษายุคพลิกผันเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชนโดยวิธีการปฏิบัติ

อย่างชัดเจนรวมทั้งมีการนิเทศกำกับติดตามแบบมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่อง และมีข้อจำกัดในด้านสภาพบริบทของพื้นที่ซึ่งในแต่ละพื้นที่มีนโยบาย สื่อเทคโนโลยีและการเข้าถึงแตกต่างกัน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารสถานศึกษา ยุคพลิกผันเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า วัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด และเมื่อนำมาจัดลำดับความต้องการจำเป็นปรากฏว่ามีความต้องการจำเป็นอยู่อันดับ 1 ควรมีการวิจัยในครั้งต่อไปในเชิงลึกเพื่อการบริหารสถานศึกษา ยุคพลิกผันเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านดังกล่าวให้มีการพัฒนาในทางที่ดีขึ้น ในลักษณะการวิจัยและพัฒนา เช่น

2.1 ควรวิจัยการพัฒนากลยุทธ์การบริหารวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัลในสถานศึกษา ยุคพลิกผันเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2.2 ควรวิจัยการพัฒนากลยุทธ์วัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล ยุคพลิกผันเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

References

- Adegoke, O., Natasha, M., & Fred, O. W. (2009). The Influence of Leadership on Innovation Processes and Activities. *Organizational Dynamics*, 38(1), 64-72.
- Chaemchoi, S. (2019). *Educational Administration in the Digital Age*. (2nd ed.). Bangkok: Chulalongkorn University Press.
- Chandu, R. S., & Chandu S. G. S. (2020). Understanding and Extrapolation of Disruption for Engineering Education Principles and Problems. *Journal of Procedia Computer Science*, 172, 1066-1076.
- Charoenwongsak, K. (2007). *Super Leadership*. Bangkok: Success Media.
- Chinapeng, C. (2022). *Strategies for Enhancing for Student to Digital Citizenship Primary School under the Office of the Basic Education Commission*. (Doctoral Dissertation). Mahasarakham University. Maha Sarakham.
- David, F. (2012). *Strategic Management*. (14th ed). New Jersey: Prentice-Hall.
- Fidler, B. (2002). *Strategic Management for School Development*. London: Chapman Publishing.
- Johansen, B., & Euchner, J. (2013). Navigating the VUCA World. *Research-Technology Management*, 56(1), 10-15.
- Ministry of Education. (2017). *Evaluation of Educational Institutions to Receive the Royal Award at the Primary and Secondary Levels*. Bangkok: Chumnom Cooperative Printing House of Thailand Co., Ltd.
- Moldovan, L. (2012). Integration of Strategic Management and Quality Assurance in the Romanian Higher Education. *Procedia Social and Behavioral Sciences*, 58, 1458-1460.
- Narmthongdee, R. (2015). The Vocational Training Education and Potential Skills Development for Thai Workers in ASEAN. *VeridianE-Journal, Silpakorn University*, 8(2), 669-681.

- Office of the Basic Education Commission. (2010). *Guide to Driving the Strategy for International Standard Schools*. Bangkok: Agricultural Cooperative Printing House of Thailand.
- Office of the Private Education Commission. (2017). *Annual Report 2017*. Bangkok: Office of the Private Education Commission.
- Panyawaranan, C. Pannoy, S., & Olaphiriyakun, S. (2011). *CCPR: A New Framework for Education*. Bangkok: Dhurakij Pundit University.
- Siphai, S. (2021). *The Strategy Development for School Management to the Excellence of the Quality Schools in the Sub-District under the Office of the Basic Education Commission*. (Doctoral Dissertation). Mahasarakham University. Maha Sarakham.
- Szyliowicz, D., & Green, T. G. (2019). Making Strategy “Real”: Using Reality Television for Innovating Teaching Approaches. *The International Journal of Management Education*, 17(3), 100304.
- Thaewsopa, S. (2019). *Management Strategies of Primary School Based on Method Lean Six Sigma*. (Doctoral Dissertation). Chulalongkorn University. Bangkok.
- Thawikan, D. (2021). *Digital Leadership*. (2nd ed.). Khon Kaen: Khon Kaen University Printing House.
- Wanjiw, L. (2019). *Strategies for Promoting the Educational Quality Development of Small-Sized Schools of the Primary Educational Service Area Office*. Phitsanulok: Naresuan University.
- Wansri, T. (2021). *Educational Management in the Digital age*. Phitsanulok: Rattanasuwan Printing 3.
- Whiteman, W. E. (1998). *Training and Educating Army Officers for the 21st Century: Implications for the United States Military Academy*. U.S. Army War College. Pennsylvania.
- Wongwanich, S. (2007). *Research on Assessment of Needs*. Bangkok: Chulalongkorn University Press.
- Yaakob, M. F. M., Musa, M. R., Habibi, A., & Othman, R. (2019). Strategic Management and Strategic Planning in School: Is It Worth for Teachers? *Academy of Strategic Management Journal*, 18(3), 1-6.